

MP7

NİĞDE ÖMER HALİDEMİR
ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ

MİMARİ PROJE 7

2026-2027 GÜZ

NEFES: HUZURLU YAŞAM MERKEZİ

Yürütücü: Prof. Dr. Semiha AKÇAÖZOĞLU

Görsel kaynakları: <https://grant-associates.uk.com/projects/appleby-blue-almshouse-2> | https://www.housinglin.org.uk/_assets/Events/2020-09/ButerchiHutchison_170920.pdf

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

MİMARLIK BÖLÜMÜ

2026-2027 Güz Dönemi

MIM4001 MİMARİ PROJE VII DERSİ

Proje Konusu: NEFES: HUZURLU YAŞAM MERKEZİ

(Çağdaş Yaşlı Yaşam ve Sağlıklı Yaş Alma Yerleşkesi)

Ders Yürütücüsü: Prof. Dr. Semiha AKÇAÖZOĞLU

Projenin Amacı

Bu dönem çalışma konusu olarak verilen proje çalışmasının amacı, öğrencilerin yaşlı bireylerin fiziksel, psikolojik ve sosyal gereksinimlerini bütüncül biçimde ele alan; erişilebilir, güvenli, çağdaş ve insan ölçeğinde bir yaşam alanı tasarımlarını sağlamaktır. Çalışma, geleneksel huzurevi anlayışının ötesine geçerek otel ve tatil köyü konforunu sağlık, bakım, sosyal yaşam ve doğayla ilişki kurma olanaklarıyla birleştiren yeni bir yaşlı yaşam modeli geliştirmeyi hedeflemektedir.

Öğrencilerin kullanıcı gereksinimlerini mekânsal kararlara dönüştürmeleri; farklı bakım düzeylerine uygun yaşam seçenekleri oluşturmaları; ana yapı, müstakil yaşam birimleri ve açık alanlar arasında güçlü bir bütünlük kurmaları beklenmektedir.

İçerik

Ders kapsamında yaşlılık ve mekân ilişkisi, evrensel tasarım, erişilebilirlik, yerinde yaşlanma, mahremiyet, bağımsız yaşam, sağlık ve bakım hizmetleri, sosyal etkileşim, yön bulma, güvenlik, sürdürülebilirlik ve peyzaj tasarımı konuları birlikte ele alınacaktır. Arazi ve çevre analizleri, kullanıcı senaryoları, ihtiyaç programının yorumlanması, kavramsal yaklaşım, yerleşim kararları, kütle ve mekân organizasyonu, mevzuat, taşıyıcı sistem, malzeme ve çevresel performans kararları proje sürecinin temel bileşenleridir.

Proje Kapsamı ve Mimari Program

Projenin konusu, yaklaşık 200 yaşlı bireyin tek başına veya eşiyile birlikte yaşayabildiği **NEFES Huzurlu Yaşam Merkezi**'nin tasarlanmasıdır. Merkez; katlı ana yapı ile peyzaj içine yerleştirilen müstakil yaşam birimlerinden oluşacak, farklı kullanıcı profillerine ve değişen bakım gereksinimlerine cevap verecektir. Kurumsal bir bakım yapısı yerine aidiyet duygusu oluşturan, ev sıcaklığını koruyan ve nitelikli ortak yaşam olanakları sunan bir yerleşke hedeflenmektedir.

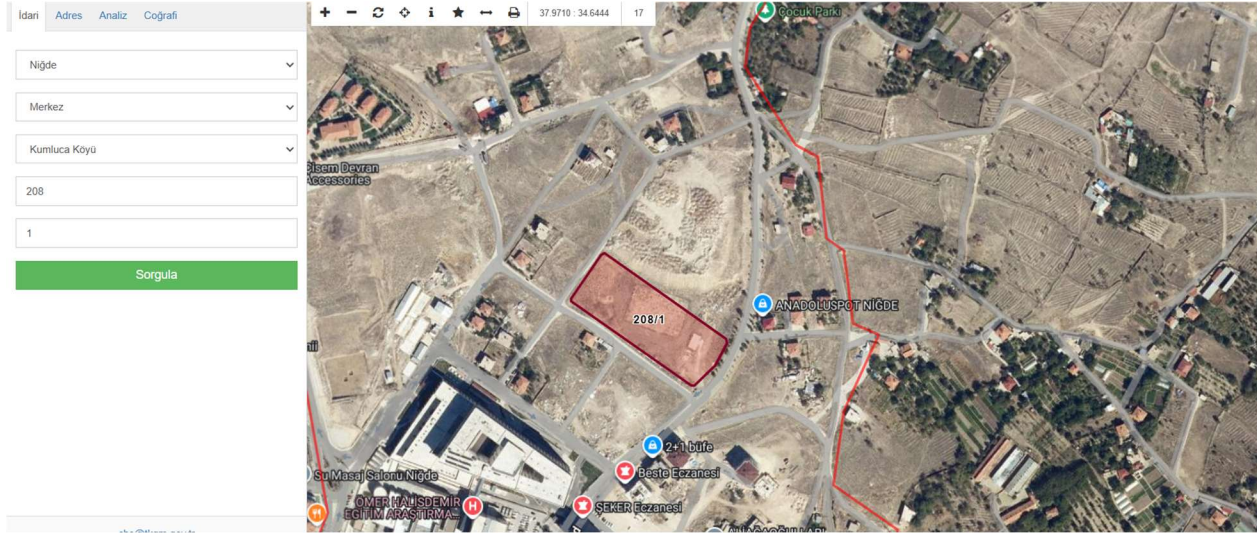
Mimari program; standart ve suit odalar ile müstakil yaşam birimlerini, kat ve ortak yaşam alanlarını, yeme içme birimlerini, sağlık ve rehabilitasyon alanlarını, havuz SPA ve spor merkezini, sosyal ve kültürel merkezi, atölye ve üretim alanlarını, kişisel bakım birimlerini, giriş ve yönetim alanlarını, teknik servis hacimlerini ve açık alanları kapsamaktadır.

Program yaklaşık 10.000 m² kapalı alan ve 2.000 m² açık alanı öngörmektedir. Alan değerleri tasarımı yönlendiren yaklaşık büyüklüklerdir. Öğrenciler, kapasiteyi ve temel işlevleri korumak koşuluyla birimler arasındaki dağılımı, mekânsal ilişkileri ve yerleşim biçimini tasarım yaklaşımına göre geliştirebilir. Değişiklikler ders yürütücüsünün onayıyla yapılmalıdır. (Ek: Mimari İhtiyaç programı)

Çalışma Alanı

Proje alanı, **Niğde ili Merkez ilçesi Kumluca köyünde bulunan 208 ada 1 parselde** yer almaktadır. Yaklaşık 11.000 m² büyüklüğünde olan parsel, Ömer Halisdemir Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne yakın konumdadır. Çevresinde konutlar, tarım alanları, sağlık ve ticaret birimleri bulunmaktadır.

Parselin birden fazla yolla bağlantısının olması; ana giriş, servis girişi ve acil durum ulaşımının ayrı ayrı düzenlenmesine imkân vermektedir. Uzunlamasına parsel biçimi, ana bina ile müstakil yaşam birimlerinin açık ve yeşil alanlarla birlikte yerleştirilmesine uygundur. Öğrencilerden; arazinin eğimini, yönlenmesini, güneşlenme ve rüzgâr durumunu, ulaşım bağlantılarını ve çevredeki yapılaşmayı incelemeleri beklenmektedir. Tasarımda güvenli yaya yolları, kolay ulaşım, sakin konaklama alanları ve yaşlıların kullanabileceği nitelikli açık alanlar oluşturulmalıdır.

Tasarım Yaklaşımı

Yerleşke, otel veya tatil köyü niteliğinde konforlu bir yaşam ortamı sunmalı; buna karşın kullanıcıların kendilerini geçici bir misafir değil, yaşam alanının sahibi olarak hissetmelerini sağlamalıdır. Ana bina, müstakil birimler ve açık alanlar; güvenli, okunabilir, kısa ve mümkün olduğunca üstü örtülü yaya bağlantılarıyla ilişkilendirilmelidir. **Büyük ölçekli yapı etkisi; avlular, teraslar, küçük yaşam kümeleri, iç bahçeler ve parçalı kütle düzeniyle azaltılmalıdır.**

Tasarım Sürecinde Öğrencilerden Beklenenler

- ✓ Yaşlı kullanıcıların farklı hareket, algı, sağlık, bakım ve sosyalleşme gereksinimlerini araştırmaları ve kullanıcı senaryoları oluşturmaları.
- ✓ Araziyi topografya, iklim, güneş, hâkim rüzgâr, manzara, ulaşım, mevcut doku ve peyzaj değerleri bakımından analiz etmeleri.
- ✓ Proje için güçlü ve özgün bir kavramsal yaklaşım (**konsept/ana fikir**) geliştirmeleri; kararlarını analiz ve kullanıcı gereksinimleriyle gerekçelendirmeleri.
- ✓ Standart oda, suit oda, müstakil yaşam birimi ve ortak yaşam alanları arasında mahremiyet ile sosyalleşme dengesini kurmaları.
- ✓ Sağlık ve bakım birimlerine hızlı erişim sağlarken gündelik yaşam mekânlarında hastane veya kurum algısı oluşturmamaları.
- ✓ Yaya, ziyaretçi, personel, servis, mal kabul, ambulans ve itfaiye dolaşımlarını güvenli ve birbiriyle çakışmayacak biçimde çözmeleri.
- ✓ İç ve dış mekânlarda kesintisiz erişilebilirlik, kolay yön bulma, yeterli aydınlatma, kaymaz yüzey ve dinlenme noktaları sağlamaları.
- ✓ Açık alanları yalnızca peyzaj düzenlemesi olarak değil; hareket, terapi, üretim, sosyalleşme, aile buluşması ve dinlenme mekânları olarak tasarlamaları.

- ✓ Taşıyıcı sistem, yapı kabuğu, malzeme, yangın güvenliği, akustik, gün ışığı, enerji kullanımı ve bakım kolaylığı kararlarını mimari tasarımla birlikte geliştirmeleri.
- ✓ Farklı ölçeklerde plan, kesit, görünüş, diyagram, üç boyutlu anlatım ve maketlerle tasarım kararlarını açık ve tutarlı biçimde ifade etmeleri.

Önemli Tasarım İlkeleri

- İnsan ölçeği ve ev hissi: Uzun koridorlar ve tekdüze kurumsal mekânlar yerine küçük yaşam mahalleleri ve tanımlı ortak alanlar oluşturulmalıdır.
- Evrensel tasarım: Tüm temel mekânlar farklı fiziksel yeterliliklere sahip kullanıcılar için bağımsız ve güvenli kullanıma uygun olmalıdır.
- Yerde yaşlanma: Kullanıcının bakım gereksinimi değiştiğinde yaşam çevresinden kopmadan hizmet alabilmesine olanak sağlanmalıdır.
- Mahremiyet ve sosyalleşme: Özel, yarı özel ve kamusal alanlar arasında kontrollü bir geçiş kurulmalıdır.
- Doğayla ilişki: Odalar ve ortak alanlar gün ışığına, manzaraya ve erişilebilir bahçelere yönlendirilmelidir.
- Okunabilirlik ve güvenlik: Dolaşım sistemi sade olmalı; renk, ışık, peyzaj ve mekânsal işaretler yön bulmayı desteklemelidir.
- Sürdürülebilirlik: Pasif iklimlendirme, doğal aydınlatma, su ve enerji verimliliği, dayanıklı ve sağlıklı malzeme kullanımı gözetilmelidir.

Proje Sürecinde Üretilmesi Beklenen Çalışmalar

Öğrencilerden; araştırma ve örnek proje incelemeleri, arazi ve çevre analizleri, kullanıcı ve işlev senaryoları, kavramsal diyagramlar, ihtiyaç programı ve işlev (fonksiyon) şemaları, yerleşim kararları, vaziyet planı, kat planları, kesit ve görünüşler, sistem ve detay kararları, üç boyutlu görseller ile maket üretmeleri beklenmektedir. Ara jüri ve final teslimlerinin ölçekleri, pafta düzeni ve teslim biçimi ders yürütücüsü tarafından ayrıca ilan edilecektir.

Değerlendirme Ölçütleri

Projeler; kavramsal yaklaşımın özgünlüğü, kullanıcı gereksinimlerine uygunluk, işlevsel ve mekânsal organizasyon, erişilebilirlik, yapı ve çevre ilişkisi, açık alan niteliği, teknik kararların tutarlılığı, sürdürülebilirlik yaklaşımı, mimari anlatım gücü ve proje sürecine düzenli katılım ölçütleri üzerinden değerlendirilecektir.

MP7- Haftalık İçerik ve Değerlendirme

HAFTA	KONU	İÇERİK	DEĞERLENDİRME
1. hafta	Çalışma konusu sunumu ve eskiz sınavı	Tanışma, proje konusunun verilmesi, yürütücünün sunumu, arkasından eskiz sınavının yapılması. (Eskiz sınavında verilen bir konu atölyede çalışılacaktır. Ders sonunda teslim yapılacaktır.) 21 Eylül	Uygulama Notu (%10)
2. hafta	1. Atölye kritik	Örnek bina sunumu (ayrıca konuyla ilgili literatür ve mevzuat incelenecek) 28 Eylül	Atölye notu*
3. hafta	2. Atölye kritik	• Örnek bina sunumu • Çalışma alanının konum, ulaşım, çevre, topografya, güneş, hâkim rüzgâr, mevcut yapılaşma ve açık alan analizleri. Analizlerin yalnızca veri olarak değil, tasarım kararına dönüşebilecek çıkarımlarla sunulması. (+arazi gezisi yapılabilir) 5 Ekim	
4. hafta	3. Atölye kritik	• Konsepti destekleyen ilk eskizler, yerleşim kararları (el çizimi), arazi maketi (1/1000-1/500) • İşlev şemaları • Elementer etüdler 12 Ekim	
5. hafta	4. Atölye kritik	• Konsept/ana fikir, kavramsal diyagramlar, tasarım fikrini destekleyen eskizler. • Arazi üzerinde yerleşim alternatifleri ve açık-yarı açık-kapalı mekân ilişkilerinin ilk denemeleri. • Kütle maketi 19 Ekim	
6. hafta	5. Atölye kritik	• Seçilen yerleşim yaklaşımının geliştirilmesi. Kütle eskizleri, açık alan/avlu/bahçe kararları, giriş ve yaya ilişkileri. • 1/500 arazi/kütle maketi ve eşdeğer üç boyutlu çalışma. 26 Ekim	
7. hafta	6. Atölye kritik	Sunum paftası, vaziyet planı, kat planları, ilk kesitler, kütle maketi ve 3B çalışmalar. Konsept ile tasarım kararları arasındaki ilişkinin netleştirilmesi. 2 Kasım	
8. hafta	ARA JÜRİ	Konsept/sunum paftası, vaziyet planı, planlar, kesitler (tek çizgi) ve kütle maketi 9 Kasım	Ara Sınav (%20)
9. hafta	Rezive çalışmaları	Ara jüri eleştirilerinin değerlendirilmesi ve tasarıma aktarılması. Revize konsept, vaziyet planı, plan ve kesitler. Öğrencinin jüri sonrası yaptığı temel değişiklikleri göstermesi. 16 Kasım	Not verilmez
10. hafta	7. Atölye kritik	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cephe, maket ve 3B çalışmaların geliştirilmesi. 23 Kasım	Atölye notu*
11. hafta	8. Atölye kritik	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cephe, maket ve 3B çalışmaların geliştirilmesi. 30 Kasım	
12. hafta	9. Atölye kritik	Taşıyıcı sistem yaklaşımı, yapı kabuğu, malzeme kararları, Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler maket, 3D 7 Aralık	
13. hafta	10. Atölye kritik	Sistem kesiti için ilk çalışma , Taşıyıcı sistem yaklaşımı, yapı kabuğu, malzeme kararları, Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket, 3D 14 Aralık	
14. hafta	11. Atölye kritik (Teknik Teslim)	Konsept/sunum paftası, vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, sistem kesiti, maket ve 3B görseller. Eksiklerin tamamlanması 21 Aralık	
15. hafta	12. Atölye kritik Finale hazırlık	Konsept/sunum paftası, vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, sistem kesiti, maket ve 3B görseller. Eksiklerin tamamlanması ve final sunumunun prova edilmesi. 30 Aralık	
	Final jürisi	İstenenler 15 gün önce ilan edilecektir.	Genel Sınav Notu (% 40)

ÖNEMLİ NOTLAR:

Atölye: Toplam 12 atölye dersinde verilen notların ortalaması Atölye notu* (%30) olarak değerlendirilir. Öğrencinin 3 atölye dersine girmeme hakkı bulunmaktadır. Girilmeyen atölyeler ortalama hesabına alınmaz. Öğrenci atölye dersinde istenilen çalışmaları getirmedeği ve kritik almadığında, yoklamaya imza atsa bile derse girmede olarak sayılır. Öğrencinin 6 ve daha üstü hafta atölye dersine girmemesi/kritik almaması durumunda Devamsız olarak işaretlenir. Final jürisine katılamaz. Üniversitemiz yönetmeliği gereğince, SAĞLIK RAPORU DEVAM YERİNE GEÇMEZ.

Not: Her hafta bir önceki haftanın çalışmaları geliştirilerek bir sonraki tasarım aşamasına taşınmalıdır.

Uygulama (Eskiz Sınavı), Ara Jüri ve Final Jürisi: Bu sınavlara katılmayan öğrenciler **Girmedi** olarak işaretlenir ve notu 0 sayılır. Devamsızlığa sayılmaz.